

SF-Caravan Salon Seutu ry:n matka Itä-Viroon 4.6. -7.6.2009

Torstai 4.6.

Matka alkoi aamulla klo 5.15. Salon torilta. Mukana oli 40 innokasta matkaajaa ja muutama tuli mukaan vielä Kivihovin liikenneasemalta. Sää oli raikas ja taivas tasaisen harmaa. Sateesta tulikin uskollinen mutta ei ylivoimainen seuralainen tälle matkalle. Matkalla koettiin ja nähtiin paljon mukavaa ja mielenkiintoista.

Helsinkiä kohti ajellessa kuulumme matkanjohtajalta Sinikka Koivuselta ja kuljettajamme Seppo Rantaselta pääpiirteet siitä mitä tuleman pitää. Samalla virittäydyimme aamutorkuin ja kuka mitenkään sopivaan matkatunnelmaan.

Myöhäinen mutta maittava, matkan hintaan kuuluva aamiainen nautittiin Ms Nordlandialla heti laivaan päästyä. Sen myötä matka sujuikin mukavasti ja Tallinnasta päästiin lähtemään noin 11.30 aikoihin. Suuntana oli kaakko ensi alkuun vaikka varsinainen matkakohteemme olikin idässä, lähellä Viron itärajaa.

Ensimmäinen etappimme oli Eiveren kartano Keski-Virossa lähellä Paiden kaupunkia. Kartanon omistavat suomalaiset Janne Lahti ja Isa Oksanen, kotoisin Salon seudulta. Janne Lahti kertoi meille kartanon historiasta ja kunnostustöistä. Vierailun lopuksi nautimme erittäin maukkaan lounaan kartanon isossa ruokasalissa. Maailma osoittautui pieneksi: merkittävän osan sisäovista ja seinäpaneloineista oli tehnyt tuttu puuseppä Suomensjärven Kettulasta. Mm. kartanon komeat pääövet oli valmistettu Eiveren kartanon omista tammista jossakin säilyneen ja Kettulaan lähetetyn mallin mukaan. Omistajaperhe on kunnostanut vuodesta 2003 lähtien kartanoa, joka oli välillä ehtinyt kokea koviakin pitkän ja vaihtelevan historiansa aikana. Tällä hetkellä Eiveren kartano tarjoaa vierailijoille majoitus- ja ruokailupalveluja. Verkkosivujen mukaan (www.eivere.com) sen salit toimivat upeasti juhlien, kokouksien, kurssien ja konferenssien pitopaikkana.

Iltapäivällä ajoimme Rakveren kautta Toilan Kylpylähotelliin (www.toilaspaa.ee). Ajomatalla Seppo kertoili taas leppoisaan ja enimmäkseen vakavasti otettavaan tyyliinsä matkan varrella nähtävistä paikoista ja aiemmista matkakokemuksista ja sattumuksista. Ajomatka kuten myös seuraavien päivien retket oli ajoitettu joustavasti niin, että saatoimme ihmetellä mielenkiintoisia matkan varrelle osuvia paikkoja ja pysähdelläkin, mutta ehdimme aina kuitenkin mukavasti täysihoitoon kuuluvalla päivällisellä hotellin Mio Mare -ravintolaan.

Toilan Kylpylähotellin vastaanotto toimi sujuvasti ja saimme huoneemme nopeasti. Myös hoitopaketin varanneiden hoitoaikataulut olivat valmiina saapuessamme. Vastaanotossa puhuttiin ja ymmärrettiin viroon ja venäjän lisäksi suomea hyvin, joten saimme asiamme hoidettua ongelmitta. Hoitolan puolella suomenkieli ei ollut yhtä hyvin hallussa, mutta aikatauluvaihdoksista ynnä muista saatiin silti hyvin sovittua.

Hoitopaketin aikataulut olivat vähällä aiheuttaa ongelmia, koska ison joukon hoidot eivät ennakkotoiveista huolimatta oikein mahtuneet aamupäivään ja joillakin oli hoito vielä lounasaikaan. Ongelmista selvitettiin kuitenkin joustavasti: paitsi että hoitoaikoja vaihdettiin, hotelli aikaisti lounasta puolella tunnilla ja me myöhäistimme retkiä puolella tunnilla. Näin kaikki ehtivät kiireettä hoitoihin, lounaalle ja retkelle.

Toilan Kylpylähotelli sijaitsee meren rannalla Toilan kylässä n. 170 km päässä Tallinnasta. Hotellissa on 260 majoituspaikkaa 9 kerroksessa (yhden ja kahden hengen huoneita, sviittejä ja perhehuoneita), 2 ruokasalia/ravintolaa, baari ja myymälä. Tilat olivat siistit ja hyvässä kunnossa. Lisäksi alueella on karavaanipaikat, leirintäalue ja kesämökkejä. Merenrantaan pääsi laskeutumaan portaita pitkin (lähes 200 porrasta) ja alueella on kaunis puisto kävelyä varten.

Kylpylä- ja hoito-osasto on erittäin monipuolinen. Uimahalli + sauna, viihdekylpylä monipuolisine saunoineen, kuntosali ja rentoutumishuone kuuluivat hotellihuoneen hintaan, samoin kylpytakki. Maksullisia olivat hemmottelukylpylä hedelmä-, tee- ja kahvitarjoiluineen, kauneussalonki ja hoidot. Hotellin hinnastossa on tarjolla erilaisia ja erimittaisia hoitopaketteja. Ryhmällemme tarjottu hoitopaketti sisälsi 2 lyhyttä 20 minuutin hierontaa, 2 kirkasvalohoitoa, yrttikylvyn ja suolahuonehoidon. Se sopi hyvin yhteen retkien kanssa, koska hoidot olivat lyhyitä, ja hinta-laatu-suhde oli erittäin hyvä.

Hotellin tarjoama ruoka oli arkiruokatyypistä mutta maukasta. Kahvia oli tarjolla säästeliäästi, vain aamiaisella. Esim. illallisella kalkkuna-pastasalaattia kylmänä ja porsasrisottoa lämpimänä ruokana sekä omenapaistosta jälkiruokana. Hotellin kaupasta sai kaikkea tarvittavaa: juomista, snakseihin, sukkahousuihin ja uimapukuihin.

Perjantai 5.6.

Aamu käynnistyi aamiaisen jälkeen vesijumpalla klo 8.30. Aamupäivä oli vapaata tai varatuissa hoidoissa käymistä. Hoitoja niin terveyshoitolan kuin kauneushoitolan puolelta saattoi varata myös paikan päällä. Hotellilla oli hintaan sisältyviä palveluita siinä määrin, että aika kului hyvin ilman varattuja hoitojakin. Perjantai sattui olemaan sateinen, joten aamupäivä vietettiin enimmäkseen sisätiloissa.

Starttasimme iltapäivän retkelle klo 13.30 ja kohteena oli Narva Viron ja Venäjän rajalla. Ajoimme ensin merenrantatietä Narva-Joensuuhun ja sieltä leveän Narvajoen vartta pitkin Narvan kaupunkiin. Maisemat olivat alkukesäisen vehreät ja sireenipensaat kukkivat runsaina, myös vaaleanpunaisina ja lilan eri sävyissä. Sään koleuden vuoksi tyydyimme katselemaan maisemia pääasiassa auton ikkunasta.

Perjantain sateenvarjokeli ei valitettavasti suosinut nähtävyyksien katselua ja kaupungilla kävelyä. Pysähdyimme Narvan linnoituksen lähistöllä vain noin puoleksi tunniksi, joka sekin oli siinä säässä paljon ilman hansikkaita.

Ehdimme kuitenkin kävellä aivan rajan tuntumassa ja rajanylityspaikan vieressä olevan Hermannin linnoituksen pihamaalle. Linnassa toimii linnamuseo, johon emme nyt kerinneet tutustua. Suurella linnanpihalla saattoi kävellä vapaasti ja olisi varmaan voinut viettää vaikka piknikkiä. Linnanpihalla oltiin valmistelemassa seuraavan päivän ulkoilmakonserttia, joka oli osa parhaillaan vietettävien Narva-päivien tapahtumia. Narvassa seisoo kaksi vanhaa linnoitusta lähes vieri vieressä Narvajoen molemmin puolin, toinen Viron ja toinen Venäjän puolella.

Hieman kauemmin viihdyimme sitten yhdessä Narvan ostoskeskuksista, jossa oli kuivaa ja lämmintä.

Paluumatkalla kiertelimme pienempiä paikallisteitä, ja etsimme ja löysimme Sillamäen taistelun muistomerkin. Komea muistomerkki on pystytetty 2000-luvulla eestiläisten, venäläisten ja hollantilaisten joukkojen muistoksi.

Päivällisen (raasteita, metvurstisalaattia, kalapaistosta, pulla ja teetä) jälkeen rentouduttuamme näimme vielä hotellin ravintolassa modernin kabaree-esityksen.

Lauantai 6.6.

Päivä alkoi taas aamiaisella ja vesijumpalla. Aamiaisella oli tarjolla tuoremehuja, teetä ja kahvia, leikkeleitähän, sillejä, puuroa, muroja, pekonia, munia ja hedelmiä. Aamiais- ja ruokapöytä eivät olleet varsinaisesti yltykyläistä mutta kylläkin monipuolista lajia niin, että jokaisen makuun varmaan löytyi riittävästi syötävää.

Hoitojen ja lounaan jälkeen kokoontuimme taas bussiin ja matkan varmasti mielenkiintoisin osuus alkoi: suuntasimme kohti Kohtla-Nommen kaivosmuseota. Nyt taivas oli jo hiukan kirkkaampi eikä vetääkään juuri tiputellut. Niinpä maisemiakin oli mukavampi katsella, kun näkyvyys oli parempi kuin kahtena edellisenä päivänä.

Palavakivi on öljyliusketta, joka on syntynyt miljoonia vuosia sitten maan puristuksiin jääneistä orgaanisista aineista samaan tapaan kuin kivihiihi ja öljy. Palavankiven alue ulottuu Koillis-Virossa merenrannasta Peipsijärvelle. Noin 3,5 metrin palavan kiven kerros sijaitsee pohjoisessa n. 8 metriä ja etelämpänä noin 80 metrin syvyydessä. Viro on energian suhteen riippumaton sillä se saa lähes kaiken energiansa palavastakivistä. Tämän kaiken ja paljon muuta saimme tietää museovierailun aikana, mutta kaivostoiminta ilmoitti itsestään jo matkankin aikana. Alueella näkyy runsaasti kukkuloita ja ”vuoria”, jotka koostuvat palavankiven louhintajätteestä. Osa on maisemoitunut ja kasvaa ruhoa ja puita, mutta paikoin näkyy myös tuoreempia vielä maisemoitumattomia kuonakasoja. Paikoin maan pinta oli alentunut peltojen ja metsien kohdalta, mistä palavankiven 3,5 metrin kerros oli louhittu pois. Teiden ja asustuksen kohdilta oli jätetty louhimatta.

Museossa kuulimme ensin perusteellisen esityksen kaivoksesta, minkä jälkeen laskeuduimme museokaivokseen – tietysti saatuamme asianmukaiset kaivosmiehen varustukset päälle. Kaivoksessa oli hiukan viileää ja suojarustus oli tarpeen katosta tihkuvan ja tipahtelevan veden vuoksi. Virossa oli ennen viimeistä itsenäistymistä ollut 4 avolouhosta ja 10 kaivosta, joista 8 suljettiin. Tässä kaivoksessa oli ollut 60 kilometriä tunnelia ja museoinnin yhteydessä kaivoksesta oli jätetty jäljelle 300 metriä pitkä ja 50 leveä osa. Muu osa oli suljettu monimetrisillä betoniseinillä ja sen täyttää jo pohjavesi. Museokaivoksessa tutustuimme kolmeen erilaiseen työpisteeseen: käsityövaiheeseen, sähköporausvaiheeseen ja koneelliseen louhintaan. Koneet olivat käyttökunnossa ja yllätykseksemme sullouduimme myös työmiehiä ennen kuljettaneeseen kaivosvaunuun. Kaivosmiehet olivat viime vaiheessa ajelleet sillä 40 minuuttia suuntaansa päästäkseen työpisteeseensä: meille riitti hyvin 4 minuuttiakin. Meillä oli onni saada oppaaksemme erittäin asiantunteva ja asiastaan innostunut entinen kaivosmies, joka puhui hauskaa ja elävää Inkerin suomea. Hän oli työskennellyt kaivoksessa 47 vuotta ennen eläköitymistään ja siitäkin olin jo aikaa. Kaivosmuseo on ehdottomasti tutustumisen arvoinen paikka.

Museon ja matkamuiستomyymälän jälkeen ajelimme vielä tutustumaan Kuremäen ortodoksiseen Pühtitsan nunnaluostariin. Se on Viron vanhin toimiva luostari, perustettu 1892. Alue oli avoinna vierailijoille ja kävelimme siellä ihmettelemässä kauniita rakennuksia, kirkkoa, hienoja kukkaistutuksia ja taidokkaaseen muodostelmaan kuivumaan ladottuja polttopuita. Luostari on venäjänkielisellä alueella ja kaikki informaatio oli ainoastaan venäjäksi. Niinpä venäjää taitamaton ja ortodoksiseen perinteeseen

perehtymätön vierailija tunsu itsensä hiukan epävarmaksi pyhien kuvien äärellä eikä juurikaan uutta tietoa saanut. Siitä huolimatta, että paikalliset vierailijat olivat selvästi tulleet pyhään paikkaan, ei vaikuttanut siltä, että muilta vierailijoilta olisi odotettu samanlaista käytöstä. Suhtautuminen muihin vieraisiin oli ystävällistä ja myönteistä. Luostarin ulkopuolella oli kaunis matkamuistomyymälä.

Lauantainakin ehdimme mukavasti päivälliselle hotelliin. Illalla jäi aikaa vielä käydä kylpemässä. Ne, jotka eivät jo heti ensimmäisenä iltana käyneet hemmottelussa itseään Wellness-keskuksessa, ehtivät tehdä sen vielä lauantaina. Wellness-osastolle otettiin rajoitettu määrä vierailijoita, ei siis tungosta. Siellä saattoi rentoutua hierovien suihkujen altaassa ja nauttia vedenalaisesta musiikista, istuskella japanilaisessa tai yrttisaunassa, hieroa ihonsa hunaja-suolaseoksella tai pulahtaa kylmäaltaaseen. Välillä voi vilvoitella lepotuoleissa ja nauttia hedelmiä, kahvia, teetä tai kaakaota. Myös viiniä oli eri maksusta saatavilla.

Illan mittaan piti tutustua vielä myös ravintolan ja aulan baareihin ja niin olikin koko kylpylähotelli tutkittuna, kun seuraavana aamuna lähdettiin kotimatalle.

Sunnuntai 7.7.

Aamiaisen jälkeen Seppo käynnisti bussin klo 9, kun oli saatu ryhmäkuvat otettua aurinkoisessa säässä hotellin edustalla.

Alkumatkan ajoimme aivan rannan tuntumassa Saka-Ontika-Toila -välisellä rantatörmällä kulkevaa tietä. Tie kulkee paikoin aivan kymmeniä metrejä korkean kalkkikivijyrkänten vieressä. Näillä kohdin jyrkänte jatkuu yhtenäisenä parinkymmenen kilometrin matkan. Kaikkiaan se on osa aina Laatokalta Öölantiin asti ulottuvaa kalkkikivireunusta. Pysähdyimme Valasten putouksen kohdalla, jossa jyrkänte on korkeimmillaan, 56 metriä. Putouksellakin on korkeutta 30 metriä. Putouksen kohdalle on rakennettu portaat ja silta, joilta putousta ja jyrkänten miljoonia vuosia vanhoja kerrostumia pääsee hyvin ihailemaan, jos uskaltaa lähteä kiipeämään kapeisiin kierreportaisiin. Kiipeilyn sijaan voi tilata vaikka erinomaista pannukakkua tien toisella puolella olevassa kahvilassa.

Päätieta kohti Tallinnaa ajaessa pysähdyimme vielä kerran kahville ja oikein hyvään kahvipaikkaan Seppo meidät veikin. Tallinnassa tehtiin huolella alkukesän virvokeostokset ja vielä ehdittiin ostoskeskukseenkin shoppailemaan ennen Ms Nordlandian lähtöä klo 16.

Laivamatka ja bussimatka sujuivat mukavasti jo selvästi kirrkaammassa ja aurinkoisemmassa säässä.

Siellä Ontikan rantatörmällä muuten bongasimme - auton ikkunasta - vain muutaman kilometrin matkalla runsaana kukkivan valkoisen, vuokonolaisen kasvin. Se jäi dokumentoimatta ja voimme vain arvailla lajia - ellemme sitten palaa jonakin toisena keväänä samoihin aikoihin tutkimaan tarkemmin. Kyllä siellä Koillis-Virossa jäi vielä paljon muutakin mielenkiintoista näkemättä, varmasti toisenkin matkan verran.